

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 279/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť P. H., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 1 a 6 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 86/2013 a jeho uznesením zo 16. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. H. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2014 doručená sťažnosť P. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a čl. 50 ods. 1 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 86/2013 a jeho uznesením zo 16. októbra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie „je nezákonné, a súčasne predmetná nezákonnosť založila ako rozhodnutie porušenie základných práv a slobôd...“

Porušovateľ vo svojom rozhodnutí zaujal právny názor (osvojil si právny názor prokuratúry), že nebola splnená druhá podmienka obnovy konania upravená v ustanovení § 394 ods. 1 Trestného poriadku a to, že pôvodne uložený trest by bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom sťažovateľa. Vyplývajúc z uvedeného podania je zrejmé, že porušovateľ zastáva právny názor, že tzv. druhú podmienku je potrebné skúmať v tzv. povolovacom konaní osobitne. [Podľa] Trestného poriadku sa predpokladá skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy vo vzťahu ku skutku, ktorý je predmetom konania alebo páchatel'a, ako aj spôsobilosť takej skutočnosti alebo dôkazu privodiť podľa zákona použitého pri rozhodovaní iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Ustanovenie § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom konštatuje pre prípad v ňom uvedený splnenie podmienky (dôvodu) obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku (ustanovenia § 394 ods. 1 a ustanovení o postupe v konaní), aj keď sa dotknutý prípad netýka okolností činu alebo osoby páchatel'a, ale ústavným súdom konštatovaného nesúladu právneho predpisu, ktorý bol použitý pri rozhodovaní súdu v pôvodnom konaní, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou uvedenou v čl. 125 ods. 1 ústavy.“

Sťažovateľ poukazuje aj na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, tvrdiac, že vzhľadom na nové skutočnosti, ktorými je tento nález, „by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere s účelom trestu alebo k pomerom páchatel'a a vzhľadom na ktoré by zákonný sudca mohol vyhodnotiť situáciu podľa stavu v súlade s ústavou celkom inak. Preto posudzovanie primeranosti a neprimeranosti trestu uloženého za podmienok protiústavných zákonných ustanovení je popieraním trestu uloženého za podmienok účinnosti protiústavných zákonných ustanovení.“

II.

Ústavný súd z vyžiadaného súvisiaceho súdneho spisu zistil, že krajský súd napadnutým uznesením rozhodol podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 101/2013 z 9. septembra 2013 [ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a iné, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov] tak, že jeho odvolanie zamietol ako podané osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala.

Krajský súd odôvodnil napadnuté uznesenie poukazom na zápisnicu o hlavnom pojednávaní, z ktorej vyplynulo, že sťažovateľ po vyhlásení označeného rozsudku okresného súdu a po zákonnom poučení vyhlásil, *„že poučeniu porozumel, výslovne sa vzdal práva podať odvolanie s tým, že nesúhlasí s podaním odvolania v jeho prospech ani oprávnenými osobami“*.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, II. ÚS 350/2012).

Najpodstatnejšou námietkou sťažovateľa sa javí jeho nesúhlas s tým, že krajský súd zamietol jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 101/2013 z 9. septembra 2013 bez meritórneho skúmania, ako aj bez toho, aby prihliadol na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 21. decembra 2012, keďže vychádzal z toho, že sťažovateľ sa už predtým výslovne vzdal práva podať proti uvedenému prvostupňovému rozsudku odvolanie.

Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ nijako nespochybňuje, že v zápisnici o hlavnom pojednávaní urobil protokolované vyhlásenie. Podmienky na takýto postup krajského súdu teda boli splnené, pretože sťažovateľ podal odvolanie potom, ako sa tohto práva výslovne vzdal.

Za uvedeného stavu treba argumentáciu krajského súdu, ktorý odvolanie sťažovateľa zamietol bez meritórneho skúmania jeho obsahu, považovať za dostačujúcu a presvedčivú. V nijakom prípade ju nemožno hodnotiť ako arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Treba konštatovať (a to na základe už uvedených záverov), že hoci sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, urobil tak však po tom, čo sa po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní okresného súdu výslovne tohto práva vzdal. Znamená to, že z formálneho hľadiska sťažovateľ síce vyčerpal riadny opravný prostriedok v podobe odvolania podľa § 306 a nasl. Trestného poriadku, avšak v skutočnosti (materiálne vzaté) tak neurobil, pretože jeho oprávnenie podať odvolanie zaniklo tým, že sa tohto práva výslovne vzdal. To zakladá neprípustnosť tejto sťažnosti v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Napokon treba poznamenať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že sa práva podať odvolanie vzdal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádza do úvahy prípadný postup ústavného súdu v intenciách § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už nevyzýval sťažovateľa na odstránenie jej nedostatkov (napr. podpísanie sťažnosti, predloženie splnomocnenia pre advokáta).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2014